

Főoldal>Pénzügyek/Pénzbeli követelések>Fizetéseképtelenség/csőd

Az átmeneti időszak vége előtt indított, folyamatban lévő polgári eljárásokat az uniós jog alapján fogják lefolytatni. Az európai igazságügyi portálon 2022 végéig még olvashatók lesznek az Egyesült Királyságra vonatkozó releváns információk, az országgal kötött kölcsönös megállapodás alapján.

Fizetéseképtelenség/csőd

Skócia

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

A 2016. évi skót csődtörvény (a továbbiakban: **2016. évi törvény**) 1. §-a alapján „az adós vagyona lefoglalható”. Ez azt jelenti, hogy fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető bárkivel szemben, akit vagy amelyet a 2016. évi törvény „adósként” határoz meg. Adós lehet az életben lévő adós, az elhunyt adós vagy végrehajtójuk, az elhunyt adós végrehajtójává kinevezhető személy, a vagyongondnok, a személyegyesítő társaság (beleértve a megszűnt társaságot), a betéti társaságokról szóló 1907. évi törvény szerinti betéti társaság (beleértve a megszűnt társaságot), a jogi személyiséggel rendelkező szervezet és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 1986. évi törvény (a továbbiakban: **1986. évi törvény**) alapján fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető – jogi személyiséggel rendelkező vagy nem rendelkező – gazdasági társaságokkal szemben is.

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Természetes személlyel szemben fizetéseképtelenségi eljárást az adós – ideértve a kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetéseképtelenségi eljárást is – vagy a hitelező kezdeményezhet a körzeti bírósághoz (sheriff court) előterjesztett kérelemmel. Az adós vagyonrendezési megállapodást is köthet, amely a fizetéseképtelenségi eljárás önkéntes formája a természetes személy és a hitelezői között.

Fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető az életben lévő adóssal szemben a saját kérelmére az alábbi feltételek mellett:

a teljes tartozás összege (kamatokkal együtt) a kérelem benyújtásának napján legalább 3000 GBP;

a kérelem benyújtásának napját megelőző öt éven belül nem hoztak az adóssal szemben fizetéseképtelenséget megállapító határozatot;

az adós tanácsot kért egy pénzügyi tanácsadótól;

az adós kötelezettségvállalási nyilatkozatot tett (ideértve azt a kötelezettségvállalást is, hogy a határozathozatal után megfizeti az általános pénzügyi eszközzel meghatározott összeget a vagyongondnoknak);

az adós „egyértelműen fizetéseképtelen”, vagy az előírt határidőn belül igazolást állítottak ki a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonról, vagy a megkötött vagyonrendezési megállapodás nem biztosít védelmet, mert bizonyos hitelezők kifogásolják vagy nem hagyták jóvá,

valamint a kérelem vonatkozásában az adós nem lehet „egyértelműen fizetéseképtelen” kizárólag azért, mert vagyonrendezési megállapodást kötött, vagy bizonyos tartalmú értesítést küldött a hitelezőinek.

Fizetéseképtelenségi eljárás kezdeményezhető az életben lévő adóssal szemben a saját kérelmére a kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetéseképtelenségi eljárás keretében is bizonyos feltételek mellett. A feltételek a következők:

az általános pénzügyi eszköz úgy értékelte az adóssal, hogy nem kell hozzájárulást fizetnie a fizetéseképtelenségi eljárásban, vagy a kérelem benyújtásának napját megelőzően legalább 6 hónapig meghatározott kifizetésben részesült;

az adós teljes tartozásának összege (kamatokkal együtt) a kérelem benyújtásának napján legalább 1500 GBP, de legfeljebb 17 000 GBP;

az adós vagyontárgyainak összértéke a kérelem benyújtásának napján legfeljebb 2000 GBP;

az adós egyetlen vagyontárgyának értéke sem haladja meg az 1000 GBP-t;

az adós tulajdonában nincs földterület;

igazolást állítottak ki az adós részére a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonról;

a kérelem adós általi benyújtásának napját megelőző 10 évben az adóssal szemben nem hoztak fizetéseképtelenséget megállapító határozatot az adós által kezdeményezett, kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetéseképtelenségi eljárás alapján, valamint;

a kérelem adós általi benyújtásának napját megelőző 5 évben az adóssal szemben nem hoztak fizetéseképtelenséget megállapító határozatot az adós által kezdeményezett fizetéseképtelenségi eljárás – a kevés vagyontárgy esetében kezdeményezhető fizetéseképtelenségi eljárás kivételével – alapján, valamint más személy által kezdeményezett fizetéseképtelenségi eljárás alapján.

Az életben lévő adóssal szemben a minősített hitelező (vagy minősített hitelezők) kérelme alapján is megindítható a fizetéseképtelenségi eljárás, ha az adós „egyértelműen fizetéseképtelen”, és a minősített hitelező a kérelem benyújtása előtt legfeljebb 12 héttel adóssággal kapcsolatos tanácsadási és tájékoztató csomagot adott át az adósnak. Az adóssággal kapcsolatos tanácsadási és tájékoztató csomag az adósságrendezésről és lefoglalásról szóló 2002. évi skót törvény (a továbbiakban: **2002. évi törvény**) 10. §-ának (5) bekezdése szerinti csomag.

A (fentiek szerinti) minősített hitelező az a hitelező, aki a hitelezői kérelem benyújtásának napján (vagy adott esetben a kérelem adós általi benyújtásának napján) az adós – biztosíték nélküli vagy biztosítékkal rendelkező – hitelezője likvid vagy nem likvid adósság – a függő vagy a jövőbeni adósság kivételével – vagy vagyonelkobzást elrendelő határozat alapján fizetendő összeg tekintetében, amelynek összege – vagy több ilyen jellegű tartozás esetén az egyik tartozás összege – legalább 3000 GBP. Minősített hitelezők: azok a hitelezők, akik az említett időpontban az adós hitelezői a fentebb említett tartozások tekintetében, amelyek összege összesen legalább 3000 GBP.

Fontos megérteni, mit jelent az „egyértelműen fizetéseképtelen” kifejezés, mivel azon feltételek részét képezi, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy az adós kérelmet nyújtson be a saját fizetéseképtelenségének megállapítása iránt, vagy a hitelező kérelmet nyújtson be az adós fizetéseképtelenségének megállapítása iránt. Skóciában akkor áll fenn egyértelmű fizetéseképtelenség, ha:

az adós vagyona fizetéseképtelenné vált, vagy megállapították az adós csődjét Angliában, Walesben vagy Észak-Írországbán; vagy

vagyonát érintően jelenleg nem hoztak zárlatot elrendelő határozatot, nincs fogva tartva a vonatkozó fogvatartási jog alapján, vagy nem hoztak vele szemben vagyonelkobzási vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot, nem értesítette írásban hitelezőit arról, hogy nem téríti meg a továbbiakban a szokásos üzleti tevékenység során keletkezett tartozásait; vagy

az Egyesült Királyságtól eltérő tagállamban vesz részt az alapeljárásban;

az adóssal vagyonrendezési megállapodást kötöttek;

a fizetési felszólítás adós részére történő szabályszerű kézbesítését követően a fizetési határidő teljesítés nélkül telik le (kivéve, ha a fenti időpontban az adós képes volt és hajlandó volt teljesíteni a tartozásait az esedékességkor, vagy az adós vagyontól érintően zárlatot elrendelő határozatot, vagyonekhozási határozatot vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot hoztak, az adós abban az időpontban képes lett volna teljesíteni ezeket a tartozásokat az esedékességkor);

az adós vagyona bármely részét bírói határozattal a hitelező részére ítélték a teljesítés vagy biztosíték nyújtása érdekében (kivéve, ha a fenti időpontban az adós képes volt és hajlandó volt teljesíteni a tartozásait az esedékességkor, vagy az adós vagyontól érintően zárlatot elrendelő határozatot, vagyonekhozási határozatot vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot hoztak, az adós abban az időpontban képes lett volna teljesíteni ezeket a tartozásokat az esedékességkor);

(a 2002. évi törvény 10. §-a szerinti) tartozást megállapító határozatban vagy iratban szereplő adósságot az adós az említett törvény 1. része szerinti adósságrendezési program keretében fizeti, és a programot megszüntetik (kivéve, ha a fenti időpontban az adós képes volt és hajlandó volt teljesíteni a tartozásait az esedékességkor, vagy az adós vagyontól érintően zárlatot elrendelő határozatot, vagyonekhozási határozatot vagy üzletrészen zálogjogot alapító határozatot hoztak, az adós abban az időpontban képes lett volna teljesíteni ezeket a tartozásokat az esedékességkor);

az adós hitelezője olyan likvid adósság tekintetében, amelynek összege – vagy több likvid adósság esetén azok együttes összege – legalább 1500 GBP, bírósági tisztviselő általi személyes kézbesítés útján az előírt formanyomtatványon felszólította az adóst a tartozás (vagy tartozások) megfizetésére vagy teljesítési biztosíték nyújtására, és az adós a felszólítás kézbesítésének napjától számított 3 héten belül nem teljesítette a követelést, vagy arról tájékoztatta a hitelezőt – átvételi elismervénnyel igazolt kézbesítés útján –, hogy nem ismeri el a tartozást vagy a hitelezői követelés összegét, mivel így a tartozás azonnal teljesítendő.

Az életben lévő adóssal szemben az ideiglenes vagyonfelügyelő vagy az alapeljárásban kijelölt tagállami felszámoló is kezdeményezhet fizetéseképtelenségi eljárást.

A vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok kizárólag abban az esetben kezdeményezhet fizetéseképtelenségi eljárást az életben lévő adóssal szemben, ha az adós nem tett eleget a vagyonrendezési megállapodásban meghatározott bármely kötelezettségének, amelyet észszerűen teljesíthetett volna, vagy a vagyongondnok által a vagyonrendezési megállapodás alapján adott bármilyen észszerű utasításnak vagy előírt követelménynek, vagy ha a vagyongondnok a kérelmében azt állítja, hogy a fizetéseképtelenséget megállapító határozat meghozatala szolgálja legjobban a hitelezők érdekeit. Továbbá, az elhunyt adóssal szemben az elhunyt adós minősített hitelezőjének (vagy minősített hitelezőjének), az ideiglenes vagyonfelügyelő, az alapeljárásban kijelölt tagállami felszámoló vagy a vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok kérelmére is megindítható a fizetéseképtelenségi eljárás. Az elhunyt adóssal szemben a végrehajtó vagy a hagyatéki végrehajtóvá kinevezhető személy által előterjesztett adósi kérelem alapján is indítható fizetéseképtelenségi eljárás.

A vagyonrendezési megállapodásban – eltérő megállapodás hiányában – legalább 48 hónap törlesztési időtartamot kell előírni. A vagyonrendezési megállapodásban azt is előírják, hogy az adósnak havonta meghatározott összeget kell fizetni a megállapodás időtartama alatt. Az önkéntes vagyonrendezési megállapodás azonban nem köti azokat a hitelezőket, akik nem járultak hozzá annak feltételeihez, és ahhoz, hogy védelmet biztosítson, a tartozásnak legalább 5000 GBP összegűnek kell lennie.

A vállalatokkal szembeni fizetéseképtelenségi eljárások Skóciában a következők: felszámolás (végelszámolás vagy bírósági határozat útján), reorganizáció (egyezség gazdasági társaság esetén vagy vagyonfelügyelet) vagy csődgondnoki eljárás. Vagyonfelügyelet keretében is sor kerülhet felszámolási eljárásra, nem csak reorganizációs eljárásra.

Bármely (magán vagy állami) hitelező kérelmet nyújthat be a bírósághoz a gazdasági társaság felszámolása vagy vagyonfelügyelet alá helyezése iránt, és a gazdasági társaság is kezdeményezhet maga ellen végelszámolási eljárást (akár fizetőképes, akár fizetéseképtelen, ha képesnek ítélik az összes adósság 12 hónapon belüli teljesítésére). A gazdasági társaság is kérheti a bíróságtól a felszámolását. Továbbá a brit kormány Skócia-ügy minisztere közérdekből a bírósághoz fordulhat valamely gazdasági társaság felszámolása iránt. Ehhez a gazdasági társaságnak nem kell fizetéseképtelenné lennie.

A felszámolás alapulhat azon, hogy a gazdasági társaság nem képes teljesíteni a tartozásait (fizetéseképtelenség), ami nem teljesített fizetési meghagyással vagy nem teljesített ítélettel igazolható. A bíróságtól arra hivatkozva is kérhető a gazdasági társaság felszámolásának elrendelése, hogy ez igazságos és méltányos. A felszámolási kérelem bíróság elé terjesztése után a felszámolási eljárás bármely szakaszában a bíróság kijelölhet ideiglenes felszámolót.

Általában a felszámolási ügyben tartott tárgyalás előtt a társaság vagyonának védelme érdekében rendelik ki az ideiglenes felszámolót. A kirendelő bírósági határozat állapítja meg az ideiglenes felszámoló hatáskörét.

Fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló gazdasági társaság helyezhető vagyonfelügyelet alá. Az ítélkezési gyakorlat szerint e tekintetben a „valószínűleg” jelentése inkább valószínű, mint nem. A gazdasági társaság vagy annak vezetői kijelölhetnek egy vagyonfelügyelőt, esetleg a lebegő zálogjog jogosultját (a kijelölésre bírósági eljáráson kívül kerül sor).

A gazdasági társaság javaslatot tehet egyezségi iránt. A gazdasági társaságnak fizetéseképtelenné kell lennie ehhez. Gazdasági társaság esetén a gazdasági társaság vagy a felszámolási, illetve a vagyonfelügyeleti eljárás során illetékes tisztségviselő kezdeményezhet egyezséget (ha a felszámolás, illetve a vagyonfelügyeleti eljárás már megkezdődött).

Miután megkezdődik az eljárás (a gazdasági társaság végelszámolási eljárást kezdeményező határozata; a bíróság vagyonfelügyeleti vagy felszámolási eljárást elrendelő határozata vagy a vagyonfelügyelő kinevezéséről szóló értesítés benyújtása a bírósághoz [nem bírósági határozattal történő kinevezés esetén]), a tisztségviselő eljárhat.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá hátrahagyott vagyontárgyakat?

Az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás megindulásának időpontjában fennálló – néhány kivételtől eltekintve – teljes vagyona a vagyongondnok kezelésébe kerül, és az a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képezi. A vagyon az adós kezeléséből kikerül, és a vagyongondnok kezelésébe kerül. A vagyongondnok jogosult kezelni azt a vagyont is, amely a lefoglalás után, de az adós mentesítése előtt száll az adósra. Nem tartozik az adós teljes vagyonába olyan bérleti jogviszony alapján fennálló bérleti érdekesség, amely az 1988. évi skót lakásügyi törvény II. része értelmében biztosított bérleti jogviszonynak, a bérleti jogról szóló 1984. évi skót törvény értelmében vett védett bérleti jogviszonynak – amely tekintetében az említett törvény VIII. részének egyik rendelkezése alapján sem lehet jogszerűen díjat előírni az engedélyezés feltételül – vagy a 2001. évi skót lakásügyi törvény értelmében vett biztonságos bérleti jogviszonynak minősül.

A vagyongondnok kezelésébe nem kerülő vagyon magában foglal minden olyan lakóházon kívüli ingatlant, amely a 2002. évi törvény 11. §-ának (1) bekezdése alapján nem foglalható le, vagy minden olyan lakóházban lévő ingatlant, amely nem minősül alapvető vagyontárgynak a 2002. évi törvény 3. részének alkalmazásában. Nem kerül a vagyongondnok kezelésébe az adós által bizalmi vagyonkezelés keretében más személy számára kezelt vagyontárgy sem. Továbbá, ha a kevés vagyontárgy esetében indítható fizetéseképtelenségi eljárás keretében az adós észszerűen követeli a jármű használatát, akkor az adós tulajdonában lévő bármely olyan jármű, amelynek értéke nem haladja meg a 3000 GBP összeget, nem tekintendő vagyontárgynak.

Az adós vagyonának vagyonkezelésbe adása nem érinti a bérbeadót megillető zálogjogot.

Emlékeztetni kell arra, hogy a vagyonkezelésre vonatkozó rendelkezések nem érintik a biztosítékkal rendelkező hitelezők jogait, amelyek a vagyongondnok jogaihoz képest elsőbbséget élveznek.

A vagyonrendezési megállapodásban az adós vagyonát vagyonkezelésbe adják a hitelezők javára és a tartozások megfizetése érdekében történő kezelés céljából, de az adós csak az önkéntesen átadható vagyontárgyakat adhatja át. Ha a vagyonrendezési megállapodás védelmet biztosít, a 2016. évi törvény rendelkezik az adós örökölhető vagyonával kapcsolatos megállapodás megkötésére vonatkozóan.

Vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárás esetén a gazdasági társaság tulajdonában lévő és a világ bármely részén található összes vagyonra kiterjed a fizetésképtelenségi eljárás. A „vagyon” fogalmát a törvény tágan határozza meg.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

Természetes személlyel szemben indult fizetésképtelenségi eljárásban vagy vagyonrendezési megállapodás esetén a vagyongondnok (vagy bármely tisztviselő) csak minősített fizetésképtelenségi szakértő lehet. Skóciában az 1986. évi törvény értelmében vett fizetésképtelenségi szakértő fogalma megegyezik az Angliában és Walesben használt fogalommal. Bűncselekménynek minősül, ha – a Csődbiztosság (Accountant in Bankruptcy) kivételével – bárki vagyongondnokként jár el Skóciában anélkül, hogy minősített fizetésképtelenségi szakértő lenne.

A fizetésképtelenségi szakértő természetes személy lehet. Kizárólag a Skócia-ügyi miniszter által erre felhatalmazott szakmai testület állíthatja ki az engedélyeket. Az engedély megszerzéséhez a kérelmezőnek vizsgákat kell teljesítenie, és meghatározott óraszámú, fizetésképtelenségi eljárásban szerzett gyakorlattal kell rendelkeznie.

Természetes személlyel szemben indult minden fizetésképtelenségi eljárásban van egy vagyongondnok, akinek az általános feladatai a következők:

az adós Skóciában vagy máshol található vagyonának visszaszerzése, kezelése és elidegenítése;

a vagyon felosztása az adós hitelezői között a jogosultságaik szerint;

megállapítja az adós fizetésképtelenségének okait és körülményeit;

megállapítja az adós kötelezettségeinek és vagyontárgyainak állapotát;

a megbízási ideje alatt jegyzőkönyvet vezet a megbeszélésekről annak érdekében, hogy pontos nyilvántartást nyújtson a lefoglalási eljárásról;

rendszeres nyilvántartást vezet az adós vagyonával kapcsolatos szándékairól, ez a nyilvántartás minden észszerű időpontban rendelkezésre áll a biztosok (adott esetben), a hitelezők és az adós általi ellenőrzés céljából;

függetlenül attól, hogy a vagyongondnok továbbra is a fizetésképtelenségi eljárásban jár-e el, a Csődbiztosságot tájékoztatja mindarról, amelyet szükségesnek tart a Csődbiztosság 2016. évi törvény szerinti feladatainak az ellátásához.

A vagyongondnok a feladatai ellátása során figyelembe veszi (adott esetben) a biztosok által adott tanácsokat is.

Ha a vagyongondnok megalapozottan feltételezi, hogy az adós a fizetésképtelenségi eljárás vonatkozásában bűncselekményt követett el a vagyonával, a vagyonával kapcsolatos üzleti tevékenysége, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatos magatartása tekintetében, vagy más személy követett el bűncselekményt az adós, az ideiglenes vagyongondnok vagy a vagyongondnok és e személy közötti üzleti tevékenység során, az adós vagyonával, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatban, akkor a vagyongondnok jelenti az ügyet a Csődbiztosságnak. Ezenkívül, ha a vagyongondnok megalapozottan feltételezi, hogy az adós bármilyen magatartása olyan jellegű, amely alapján a körzeti bíró (sheriff) helyt adna a csőddel kapcsolatos korlátozást megállapító határozat iránti kérelemnek, a vagyongondnok jelenti az ügyet a Csődbiztosságnak. Ezek a jelentések abszolút mentességet élveznek.

Ha a Csődbiztosság jár el vagyongondnokként, a fizetésképtelenségi eljárásban felmerülő bármely konkrét kérdéssel kapcsolatban a körzeti bíróhoz fordulhat utasításért.

Ha az adós, a hitelező vagy bármely más érdekelt személy nem tartja megfelelőnek a vagyongondnok bármely aktusát, mulasztását vagy döntését, a körzeti bírósághoz fordulhat, és a kérelem alapján a körzeti bíró jóváhagyhatja, megsemmisítheti vagy módosíthatja a vagyongondnok bármely aktusát vagy döntését, utasítást adhat a vagyongondnoknak, vagy általa megfelelőnek tartott határozatot hozhat.

A hitelezők állapítják meg a tisztviselőként eljáró fizetésképtelenségi szakértő díjazását a gazdasági társasággal szemben indult fizetésképtelenségi eljárásban. A fizetésképtelenségi szakértő a bírósághoz fordulhat, ha nem tartja megfelelőnek a hitelezők által megállapított díjalapot. A hitelezők a bírósághoz fordulhatnak, ha túlzott mértékűnek tartják a díjat.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítása előtt keletkező tartozás beszámítható a fizetésképtelenségi eljárás megindítása előtt a hitelezővel szemben keletkezett követeléssel szemben. A fizetésképtelenségi eljárás megindítása után keletkező tartozás adott esetben beszámítható a fizetésképtelenségi eljárás megindítása után keletkező követeléssel szemben.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

A természetes személlyel szembeni fizetésképtelenségi eljárásban a vagyongondnok a hitelezőket és az adóst egyaránt képviseli, de a vagyongondnok nem képviseli az adóst a kötelezettségei tekintetében. A vagyongondnok a tisztség elfogadásával és a vagyon birtokbavételével e minőségében nem köteles az adós hitelezőivel szemben semmilyen továbbra is fennálló kötelezettség vagy a fizetésképtelenségi eljárás megindítása után is hatályos szerződés teljesítésére. A vagyongondnok azonban a hitelezők felhatalmazásával léphet be bármely szerződésbe. Ennek során a vagyongondnok vagy közvetlenül a hitelezőket (vagy a felhatalmazást adó hitelezőket) kötelezi a szerződés teljesítésére, vagy a szerződés teljesítésére személyesen a vagyongondnok lesz kötelezett, a hitelezőkkel szembeni kártérítési kötelezettséggel együtt. A hitelezők felhatalmazása nélkül szerződésbe belépő vagyongondnok személyesen felel a kötelezettségekért.

A vagyongondnok bármilyen szerződést köthet, ha szerinte az előnyös lenne az adós vagyonának kezelése szempontjából, kivéve, ha a szerződésbe való belépést a szerződés kifejezett vagy hallgatóságos feltételei kizárják.

Bizonyos szerződésekben a vagyongondnok adott esetben nem köteles semmilyen teljesítésre, hanem egyszerűen követelheti a szerződés hasznát; például díjat szedhet be. Más szerződésekben a vagyongondnok eleget tehet a kötelezettségeknek és teljesíthet, mert az a vagyonnak hasznót hoz.

Ha a vagyongondnok nem lép be a szerződésbe, a másik fél nem elsőbbségi hitelezőként kártérítési követelést terjeszthet elő a fizetésképtelenségi eljárásban, kivéve – a szerződés külön rendelkezésének hiányában –, ha a másik fél felmondta a szerződést, vagy hozzájárult ahhoz a fizetésképtelenségi eljárás megindítása után.

A 2016. évi törvény 110. §-a tartalmazza a vagyongondnok szerződésekkel kapcsolatos jogköreit a természetes személlyel szembeni fizetésképtelenségi eljárás esetén. A vagyongondnoknak az adós által kötött szerződésben részt vevő bármely féltől származó írásbeli kérelem kézhezvételétől számított 28 napon belül be kell lépni a szerződésbe vagy el kell utasítani a szerződésbe való belépést. A 28 napos határidő meghosszabbítható – amennyiben a Csődbiztosság a vagyongondnok – a körzeti bírósághoz benyújtott kérelem vagy – amennyiben nem a Csődbiztosság a vagyongondnok – a Csődbiztossághoz benyújtott kérelem alapján. A határidő meghosszabbítására vonatkozó döntésekkel szemben felülvizsgálati vagy fellebbezési kérelem terjeszthető elő. A Csődbiztosság a döntés meghozatala vagy a felülvizsgálati eljárás kezdete előtt a körzeti bírósághoz fordulhat utasításért. Ha a vagyongondnok a 28 napos (vagy adott esetben hosszabb) határidő alatt nem válaszol írásban a szerződésben részt vevő bármely fél kérelmére, úgy tekintendő, hogy a vagyongondnok elutasította a szerződésbe való belépést.

Bizonyos szolgáltatások (az „alapvetőnek” tekintett közmű-, kommunikációs és informatikai szolgáltatások) továbbra is nyújthatók a fizetésképtelenségi eljárásban anélkül, hogy a fizetésképtelenségi eljárás megkezdésekor fennálló esedékes hátralékot ki kellene fizetni.

Vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárás esetén a fizetésképtelenségi tisztségviselő nem köteles teljesíteni az adós társaság által kötött szerződéseket. A felszámoló megszüntetheti a veszteséges szerződést oly módon, hogy megszünteti a fizetésképtelen személy érdekeltségét a szerződésben vagy a szerződésben meghatározott kötelezettségét (a szerződésben részt vevő másik fél a fizetésképtelenségi eljárásban érvényesítheti a fizetésképtelenségi eljárás eredményeként bekövetkező veszteségeket/károkat). Az alapvető szolgáltatások kivételével a szolgáltatók a fizetésképtelenségi eljárás esetén felmondhatják a szerződéseket, ha a szerződés ezt lehetővé teszi. Minden ki nem fizetett áru vagy szolgáltatás érvényesíthető a fizetésképtelenségi eljárásban.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A természetes személlyel szembeni fizetésképtelenségi eljárás esetén a 2016. évi törvény 109. §-ának (5) bekezdése lehetővé teszi a vagyongondnok számára az adós vagyonával kapcsolatos bírósági eljárások kezdeményezését, folytatását, illetve vele szemben bírósági eljárás kezdeményezését.

Általában, ha valakinek követelése van az adóssal szemben a fizetésképtelenségi eljárás megindításának időpontjában, akkor a fizetésképtelenségi eljárásban követelést terjeszt elő. Ugyanakkor az adóssal szembeni bírósági eljárás lehet a legmegfelelőbb módszer a vitatott tartozás megállapítására. A felszámolási és a vagyonfelügyeleti eljárással moratórium lép életbe. A tisztségviselő beleegyezése vagy a bíróság engedélye nélkül az eljárás megindítása után nem tehetők jogi lépések a gazdasági társasággal szemben.

Gazdasági társasággal való egyezség esetében a megállapodásban részes hitelezők nem tehetnek jogi lépéseket az adósság behajtására, mivel kötvé vannak az elfogadott megállapodáshoz. A megállapodás jóváhagyását követően az eljárásba belépő hitelező tehet ilyen intézkedést, ha az adós nem teljesítette a követelését.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Az adós nem kezdeményezhet vagy folytathat olyan bírósági eljárást, amely tekintetében a vagyongondnok kíván eljárni. A keresetről értesíteni kell a vagyongondnokot, lehetővé téve a számára, hogy elutasítsa vagy támogassa a keresetet. A bírósági eljárás azonban a vagyongondnok álláspontjától függetlenül folytatódhat.

Az adós a fizetésképtelenségi eljárás megindítása ellenére is kezdeményezheti a személyi állapotot érintő eljárásokat, például a házasság felbontását. A nem vagyoni kártérítés iránti kereset a fél személyéhez kapcsolódik, így a vagyongondnok nem jogosult eljárást kezdeményezni, bár a vagyongondnok vagyoni kártérítés iránti keresetet terjeszthet elő, vagy csatlakozhat a nem vagyoni kártérítés iránti peres eljáráshoz, vagy az adósnak adott esetben tájékoztatni kell a vagyongondnokot valamely keresetből származó bevételre.

Skóciában létezik olyan rendelkezés, amely lehetővé teszi az adós számára, hogy moratórium indítványozásával közölheti a fizetésképtelenségi eljárás vagy vagyonrendezési megállapodás iránti kérelem benyújtásának szándékát. A moratórium egyik jellemzője, hogy 6 hetes védelmet nyújt az adósnak a végrehajtási eljárással szemben. Tehát a fizetésképtelenségi eljárás kezdete előtt indult bírósági eljárás folytatódhat ebben az időszakban, de a végrehajtási eljárás nem indulhat meg a meghozott ítéletekkel kapcsolatban.

A felszámolási és a vagyonfelügyeleti eljárással moratórium lép életbe. A tisztségviselő beleegyezése vagy a bíróság engedélye nélkül nem folytathatók a fizetésképtelenségi eljárás megindításának időpontjában folyamatban lévő peres eljárások.

Gazdasági társasággal kötött egyezség jóváhagyásakor folyamatban lévő peres eljárásban részt vevő hitelező nem folytathatja ezt az eljárást, mert az egyezség feltételei kötik őt, függetlenül attól, hogy megszavazta-e az egyezséget.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A hitelezők számos módon vonhatók be a fizetésképtelenségi eljárásba, ideértve a hitelezői gyűlést is. A fizetésképtelenséget megállapító határozat meghozatalától számított 60 napon belül a vagyongondnoknak el kell döntenie, hogy összehívja-e a hitelezői gyűlést. A gyűlés megtartása esetén a jelenlévő hitelezők szavazhatnak a vagyongondnok leváltásáról. Ha a vagyongondnok nem hívja össze a hitelezői gyűlést, a hitelezők indítványozhatják a gyűlés összehívását, és a vagyongondnok köteles összehívni a gyűlést, ha – az összes követelés értéke alapján számítva – a követelések legalább egynegyedével rendelkező hitelező kéri. Egyéb gyűléseket a hitelezők bármikor összehívhatnak. Gyűlést kell tartani, ha azt a hitelezők egytizede vagy – a követelések értéke alapján számítva – a követelések egyharmadával rendelkező hitelező összehívja. A hitelezői gyűlésen utasításokat adhatnak a vagyongondnoknak, de a vagyongondnok és más hitelezők jogosultak fellebbezést benyújtani a körzeti bírósághoz. A hitelezők bármely gyűlésén biztosokat választhatnak. Biztosok választhatók a csődeljárással kapcsolatos általános tanácsadásra és az eljárás felügyeletére, ideértve a vagyongondnok elszámolásainak ellenőrzését is. Hitelezők vagy megbízott képviselőik lehetnek biztosok. Ha nem választanak biztosot, a Csődbiztosság látja el ezt a feladatot. A vagyongondnoknak elszámolást kell készíteni az első év végén és azt követően rendszeresen, a fizetésképtelenségi eljárás végéig. A Csődbiztóságnak vagy a megválasztott biztosoknak kell ellenőrizni az elszámolást. A hitelezőknek megküldik a vagyongondnok költségeit és díját megállapító döntést. A hitelezők kérhetik az elszámolás megtekintését, és fellebezhetnek a döntés ellen.

Az általános vagyonrendezési megállapodás nem köti a hitelezőket, kivéve, ha beleegyeztek annak feltételeibe, és így a megállapodás védelmet biztosít. A hitelezők a hitelezői gyűléseken és más döntéshozatali eljárásokon keresztül vesznek részt a vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárásban. Hitelezői választmányt alakíthatnak, amelynek megválaszthatják a tagjait. A tisztségviselőknek rendszeresen – az eljárástól függően 6 vagy 12 havonta – tájékoztatniuk kell a hitelezőket az ügy fejleményeiről.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A természetes személlyel szembeni fizetésképtelenségi eljárásban a vagyongondnok a hitelezők nevében jár el, és hatáskörrel rendelkezik az adós vagyongondnokra ruházott vagyonának azonosítására és visszaszerzésére. A 2016. évi törvény 109. §-a alapján a vagyongondnok a kinevezését követően a lehető leghamarabb az adós vagyonának visszaszerzése céljából – a törvénynek az adós családi házára vonatkozó 113. §-ára figyelemmel – birtokba veszi az adósnak a vagyonkezelőre ruházható teljes vagyonát, valamint az adós vagyonával, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatban az adós birtokában vagy ellenőrzése alatt lévő minden iratot. A vagyongondnoknak leltárt és értékbecslést kell összeállítani és fenntartani a vagyonról, majd a leltár és értékbecslés másolatát meg kell küldenie a Csődbiztóságnak. A vagyongondnok jogosult hozzáférni az adós vagyonával, üzleti vagy pénzügyi ügyeivel kapcsolatos minden olyan irathoz, amelyet az adós vagy annak nevében más személy küldött egy harmadik személynek, és e harmadik személynél található, és másolatot készíthet az ilyen iratokról. Ha bárki akadályozza a vagyongondnokot az iratokhoz való hozzáférési joga gyakorlásában vagy e jog gyakorlásának megkísérlésében, a vagyongondnok kérelmére a körzeti bíróság a vagyongondnok akadályozásának abbahagyására kötelezheti ezt a személyt. A vagyongondnok ezenkívül követelheti az adós tulajdoni jogcímet igazoló okiratának vagy más iratának átadását annak ellenére, hogy zálogjogot igényelnek a tulajdoni jogcímet igazoló okira vagy iratra, de a zálogjog birtokosát megillető bármely elsőbbség sérelme nélkül.

A vagyontárgyak visszaszerzése után a vagyongondnoknak kezelni és értékesíteni kell a vagyont. A 2016. évi törvény 109. §-a értelmében a vagyongondnok a kinevezését követően a lehető leghamarabb egyeztet a Csődbiztósággal a feladatai ellátásáról, és bizonyos kivételektől eltekintve adott esetben végrehajtja a vagyongondnoki feladatok ellátásával kapcsolatban a hitelezők általános vagy konkrét utasításait, a biztosok kéréseit; a körzeti bíróság vagy a Csődbiztosság általános vagy konkrét utasításait.

A vagyongondnok a következők bármelyikét megteheti:

az adós bármely üzleti tevékenységét folytatja vagy megszünteti;

az adós vagyónával kapcsolatban bírósági eljárást kezdeményez vagy folytat;

biztosítékot létesít a vagyon bármely részén;

ha valamely jog, opció vagy más jogkör az adós vagyónának részét képezi, fizetéseket teljesít vagy kötelezettségeket vállal a jog, opció vagy jogkör tárgya alá tartozó vagyon – hitelezők javára történő – megszerzése céljából;

kölcsönt vesz fel, amennyiben ez az adós vagyónának megőrzése érdekében szükséges; és

biztosítási kötvényt érvényesít vagy fenntart az adós üzleti tevékenységével vagy tulajdonával kapcsolatban.

A vagyongondnok nyilvános vagy zárt tárgyalás útján értékesítheti az adós vagyont.

A következő szabályokat kell alkalmazni az adós örökölhető vagyona bármely olyan részének értékesítésére, amely felett örökölhető biztosítékkal rendelkezik a hitelező vagy hitelezők, ha a biztosítékkal rendelkező hitelező vagy hitelezők jogai elsőbbséget élveznek a vagyongondnok jogaihoz képest: a vagyongondnok kizárólag minden ilyen hitelező beleegyezésével értékesítheti ezt a részt, kivéve, ha elég magas árat kap ahhoz, hogy minden ilyen biztosítékot ki tudjon elégíteni;

a hitelező nem tehet lépéseket az adott vagyonrész feletti biztosíték érvényesítése érdekében, miután a vagyongondnok tájékoztatta a hitelezőt az eladási szándékáról, és a vagyongondnok sem indíthatja meg az adott vagyonrész értékesítésére vonatkozó eljárást, miután a hitelező tájékoztatta a vagyongondnokot az eladási szándékáról;

ha a vagyongondnok, illetve a hitelező megadta a tájékoztatást (a fentiek szerint), de indokolatlanul késlekedett az értékesítés megkezdésével, a körzeti bíró engedélye alapján bármely olyan hitelező, aki tájékoztatást kapott, a vagyongondnok tájékoztatásával érvényesítheti a biztosítékot, illetve a vagyongondnok értékesítheti azt a vagyonrészt.

Az adós vagyónának értékesítésére vonatkozó vagyongondnoki feladat magában foglalja a vagyont terhelő tartozások eladását a vagyonnal szembeni visszereseti joggal vagy anélkül.

A vagyongondnok bármely romlandó árut eladhat a részére adott utasítások végrehajtása nélkül, ha úgy ítéli meg, hogy az ilyen utasítások végrehajtása hátrányosan hatna az értékesítésre.

A 2016. évi törvény 109. §-a alapján a vagyongondnok, a vagyongondnok munkatársa vagy a biztos nem vásárolhatja meg az adós vagyont.

A vagyongondnoknak teljesíteni kell a 2016. évi törvény 109. §-ának (7) bekezdésében foglalt követelményeket, és bármit megtehet a 109. § által megengedett módon, amennyiben az véleménye szerint pénzügyi haszonnal járna az adós vagyona tekintetében, és a hitelezők érdekeit szolgálja.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyónával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Skóciában a fizetésképtelenségi eljárásban a hitelezői követelések olyan tartozások, amelyek általában a fizetésképtelenségi eljárás megindításának napján esedékesek voltak. Ha az adós nyújtott be kérelmet, akkor a fizetésképtelenség időpontja a fizetésképtelenség megállapítása. Ha a fizetésképtelenségi eljárás hitelezői kérelem alapján indult, akkor a fizetésképtelenség időpontja az adóst először megidéző határozat kibocsátásának időpontja.

A vagyongondnok költségeit és díját, az adós ellen fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelmet benyújtó hitelező részéről felmerült vagy a kérelemben megjelölt költségeket, valamint a fizetésképtelenség napjától az adósság megfizetéséig az adósságra vonatkozóan keletkezett kamatot szintén a vagyonból térítik meg (feltéve, hogy elegendő pénzeszköz gyűlt össze).

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkezett követelések nem érvényesíthetők. Ha a hitelező követelése a lefoglalás után keletkezik, olyan követeléssel rendelkezik az adóssal szemben, ami további fizetésképtelenségi eljárás megindítását eredményezheti. Előfordulhat, hogy több fizetésképtelenségi eljárás van folyamatban az adóssal szemben.

Vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárás esetén a fizetésképtelenségi eljárás kezdete előtt a gazdasági társaságot terhelő összes tartozás és kötelezettség érvényesíthető a fizetésképtelenségi eljárásban. A jövőben esedékes adósságok is érvényesíthetők jelenértékre diszkontálva. Bizonyos bűncselekményekből (például kábítószer-kereskedelemből) származó kötelezettségek vagyonfelügyeleti vagy felszámolási eljárásban nem érvényesíthetők. Az eljárás megkezdése után felmerült kötelezettségeket „költségeknek” kell tekinteni. Ezekre a saját kifizetési rangsoruk vonatkozik, de mindegyiket teljesíteni kell, mielőtt a pénzeszközöket felosztanák a hitelezők között.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A 2016. évi törvény 122. §-a tartalmazza a személyes fizetésképtelenségi eljárás esetén a követelések előterjesztésére vonatkozó rendelkezéseket. Annak eldöntése érdekében, hogy a hitelező jogosult-e – amennyiben rendelkezésre állnak pénzeszközök – részesedésre az adós vagyonából, a hitelezőnek legkésőbb egy „adott napig” elő kell terjesztenie a követelést a vagyongondnokhoz. Ez a nap azt a napot követő 120. nap, amikor a hitelezőt értesítették arról, hogy a vagyongondnok hitelezői gyűlést kíván összehívni, vagy ha a hitelezőt nem értesítik erről, azt a napot követő 120. nap, amikor a vagyongondnok felhívja a hitelezőt a követelések előterjesztésére.

Ha a hitelező késedelmesen – az adott nap után – terjeszti elő a követelését a vagyongondnokhoz, a vagyongondnok bármely elszámolási időszak vonatkozásában dönthet úgy, hogy a hitelező jogosult – amennyiben rendelkezésre állnak pénzeszközök – részesedésre az adós vagyonából, ha legkésőbb 8 héttel az elszámolási időszak vége előtt benyújtja a követelést, és rendkívüli körülmények akadályozták meg a követelés adott napig történő benyújtását.

A vagyongondnok a hitelező által benyújtott követelés érvényességéről vagy összegéről való meggyőződés érdekében további bizonyítékokat kérhet a hitelezőtől. A vagyongondnok előírhatja bármely más személy részére is, aki véleménye szerint releváns bizonyítékot tud felmutatni, hogy nyújtson be ilyen bizonyítékot. Ha a hitelező vagy más személy ezt megtagadja vagy késedelembe esik a bizonyíték előterjesztésével, a vagyongondnok kérheti a körzeti bíróságtól határozat meghozatalát, amelyben a hitelezőt vagy más személyt meghallgatásra idézik a körzeti bíró elé.

A hitelezői követeléseket a csődeljárásról szóló 2016. évi skót rendelet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani.

Vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárás esetén a hitelezők az eljárás során bármikor benyújthatják a követelésüket (a tartozás igazolását). Bármely gyűlésen (vagy más döntéshozatali eljárásban) való szavazáshoz vagy a vagyonfelosztásból való részesedéshez követelést kell benyújtani. Ha vagyonfelügyeleti vagy felszámolási eljárásban vagyonfelosztást terveznek, a tisztségviselő az összes olyan hitelezőt, akinek még igazolni kell a követelését, írásban értesíti a vagyonfelosztás szándékáról, és felhívja őket a követelésük bejelentésére, és a vagyonfelosztásban való részvétel érdekében végső határidőt állapít meg mindezek megtételére. A tisztségviselő figyelembe veheti a határidő lejáratá után bejelentett követeléseket, de erre nem köteles. A felszámolási eljárásban egy egységesen előírt formanyomtatványon kell benyújtani a tartozás igazolását. Más eljárásban nincs egységesen előírt formanyomtatvány, de az egyéb eljárásokra vonatkozó jogszabályok meghatározzák, mit kell tartalmaznia az igazolásnak a vagyonfelosztás céljából. Ha a hitelező nem jelenti be időben a követelését, akkor nem akadályozhatja a vagyonfelosztást.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A természetes személlyel szembeni fizetésképtelenségi eljárásban a kielégítési sorrend a következő:

az ideiglenes vagyongondnoknak az adós vagyónának kezelésével kapcsolatban felmerült költségei és díja;

a vagyongondnoknak az adós vagyónának kezelésével kapcsolatban felmerült költségei és díja;

elhunyt adós esetén a ravatalozással és a temetéssel kapcsolatban felmerült észszerű költségek, valamint az elhunyt vagyonának kezelésével kapcsolatban felmerült észszerű költségek;

a fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelmet benyújtó vagy az adósi kérelemmel egyetértő hitelező részéről felmerült észszerű költségek;

rendes elsőbbséget élvező követelések (kivéve a fizetésképtelenség időpontjáig felhalmozódott kamatokat);

másodlagos elsőbbséget élvező követelések (kivéve a fizetésképtelenség időpontjáig felhalmozódott kamatokat);

rendes követelések;

a rendes elsőbbséget élvező követeléseknek, a másodlagos elsőbbséget élvező követeléseknek és a rendes követeléseknek a fizetésképtelenség időpontjától a tartozás megfizetéséig felszámított törvényes kamata;

a halasztott követelések.

Az összes követelés teljes körű kifizetése után fennmaradó összeg az adóst, illetve jogutódait vagy engedményeseit illeti meg.

A munkaviszonyból származó egyes követelések elsőbbségi követésnek minősülnek, és azokat az eljárási költségek megtérítése után, de a lebegő zálogjog jogosultjai és a biztosíték nélküli hitelezők követeléseit előtt kell kifizetni.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

A fizetésképtelenségi eljárások általában akkor fejeződnek be, amikor a vagyonkezelés befejeződik, a vagyongondnok minden részt kifizet a hitelezőknek, az összes elszámolást elkészíti és felmentik a vagyongondnoki tisztség alól. A skót ítélkezési gyakorlat azonban megállapította, hogy a fizetésképtelenségi eljárás az adós és a vagyongondnok mentesítése ellenére is folytatódik. Ennek az az oka, hogy az eljárás a bírósághoz vagy bizonyos körülmények között a Csődbiztossághoz benyújtott kérelem alapján újraindulhat.

A fizetésképtelenségi eljárás befejezésének az a joghatása, hogy a 2016. évi törvény 145. §-a értelmében az Egyesült Királyságon belül elengedik a fizetésképtelenség napján az adóst terhelő minden tartozást és kötelezettséget. Ennek megfelelően a hitelezők már nem érvényesíthetik ezeket a követeléseket. Vannak azonban kivételek, így az adós nem mentesül az alábbiak alól: a békebíró (vagy kerületi bíróság) előtti eljárásban kiszabott pénzbüntetés megfizetésének kötelezettsége, a büntetőeljárásról szóló 1995. évi skót törvény (a továbbiakban: **1995. évi törvény**) 249. §-a szerinti kártérítési határozatban megállapított kötelezettség, a bíróságon letétbe helyezett pénzösszegnek az 1995. évi törvény 24. §-ának (6) bekezdése szerinti elközbiztosításával kapcsolatos felelősség; csalás vagy bizalommal való visszaélés miatt felmerült felelősség, jogszabályban meghatározott tartás vagy tartás jellegű pénzösszeg vagy a házasság felbontásakor bírósági határozat vagy kötelezettség alapján fizetendő rendszeres juttatás (nem minősül tartásnak vagy rendszeres juttatásnak, amely belefoglalható a hitelezői követelés összegébe) vagy az 1991. évi gyermektartásról szóló törvény (a továbbiakban: **1991. évi törvény**) értelmében vett gyermektartásdíj iránti fizetési kötelezettség, amelyet nem fizettek ki a fizetésre kötelezett személyt vagy azt a munkáltatót érintő zár alá vételt megelőző bármely időszak vonatkozásában, akitől vagy amelytől az 1991. évi törvény 31. §-ának (5) bekezdése alapján levonták vagy le kellett volna vonni.

A vagyonrendezési megállapodás megszűnésekor az adós mentesül a vagyonrendezési megállapodásban szereplő minden tartozása alól, feltéve, hogy a vagyongondnok úgy ítéli meg, hogy teljesítette a vagyonrendezési megállapodás szerinti kötelezettségeit.

Skóciában a csődeljárásról és az adósságokkal kapcsolatos tanácsadásról szóló 2014. évi skót törvény 18. §-a alapján a 2015. április 1-je után benyújtott hitelezői fizetésképtelenségi kérelmek tekintetében hatályon kívül helyezték az egyezségekre vonatkozó rendelkezést.

Részletes eljárási szabályok rendelkeznek a vállalatokkal szembeni összes fizetésképtelenségi eljárás – mind a felszámolás, mind a reorganizáció – befejezéséről.

A reorganizációs tervekhez nincs szükség bírósági jóváhagyásra, de a sértett fél a bírósághoz fordulhat, ha véleménye szerint az érdekei szükségtelenül sérültek.

A hitelezők egyetértének az adós – gazdasági társasággal való egyezség esetén – a hitelezők – a követelés értéke alapján számított – több, mint 75%-ának jóváhagyásával vagy a fizetésképtelenségi tisztségviselő javaslatával vagyonfelügyeleti eljárásban egyszerű többséggel vagy az összes biztosítókkal rendelkező hitelező és az elsőbbséget élvező hitelező többségének jóváhagyásával azokban az esetekben, amikor valószínűleg nem jár visszatérítés a biztosítók nélküli hitelezőknek.

Ha valamennyi biztosíték nélküli hitelező hozzájárult a gazdasági társasággal való egyezséghez a javaslatételkor, az egyezség köti őket.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A fizetésképtelenségi eljárás befejezése után a hitelezők fellebbezhetnek a vagyongondnok felmentése ellen, és jogosultak kérelmet benyújtani az eljárás újbóli megindítása iránt.

Amint fentebb említettük, a fizetésképtelenségi eljárás befejezése és az adós általános mentesítése azt jelenti, hogy az Egyesült Királyságon belül elengedik a fizetésképtelenség napján az adóst terhelő minden tartozást és kötelezettséget, amely alól azonban vannak kivételek. A hitelezők ezért a fizetésképtelenségi eljárás befejezése ellenére továbbra is jogosultak a mentesülés alól kizárt követelések érvényesítésére.

Az eljárás befejezése után a hitelezők követelhetik a nekik juttatott, de át nem utalt pénzeszközöket.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A vagyonból szerzett pénzeszközökből kell megtéríteni a fizetésképtelenségi eljárásban felmerült költségeket és kiadásokat. Ha a pénzeszközök nem fedezik az eljárás költségeit és kiadásait, és a Csődbiztosság a vagyongondnok, akkor az állami költségvetés viseli ezeket a költségeket. Ha a vagyongondnok nem a Csődbiztosság, hanem egy fizetésképtelenségi szakértő, akkor a vagyongondnok a kérelmet benyújtó hitelezőhöz fordulhat az esetleges hiányok fedezése érdekében, amikor nem áll rendelkezésre elegendő pénzeszköz az eljárás költségeinek és kiadásainak kifizetésére. Mielőtt a pénzeszközöket a hitelezőknek juttatná, meg kell téríteni (az értékesítésből származó pénzeszközökből) a költségeket és a kiadásokat.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Az ellenérték nélküli elidegenítés, a tisztességtelen előnyben részesítés és más csalárd ügylet a 2016. évi törvény 98. §-ának (11) bekezdésével és 99. §-ának (8) bekezdésével összhangban a common law szerint megtámadható.

Az adós általi ellenérték nélküli elidegenítést minden olyan hitelező megtámadhatja, aki hitelezőnek minősül a fizetésképtelenség napján vagy azt megelőzően, a vagyonrendezési megállapodás megkötése vagy az adós halála előtt keletkezett követelés tekintetében. Megtámadhatja a vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok vagy adott esetben a bírósági vagyongondnok is.

Az ellenérték nélküli elidegenítés akkor támadható meg, ha az elidegenítéssel az adós valamely vagyontárgyát átruházták, vagy az adóst megillető valamely követelést vagy jogot elengedtek vagy arról lemondtak, és a következők bármelyike bekövetkezett:

az adós vagyona fizetésképtelenné vált (kivéve természetes személy esetében a halála után); vagy

az adóssal olyan vagyonrendezési megállapodást kötöttek, amely védelmet biztosít; vagy

az adós elhunyt, és a halálát követő 12 hónapon belül a vagyona fizetésképtelenné vált; vagy

az adós elhunyt, és a halálától számított 12 hónapon belül a bírósági vagyongondnokokról szóló 1889. évi skót törvény 11A. §-a alapján bírósági vagyongondnokot neveztek ki a vagyon kezelésére, és a vagyon a halál időpontjában teljesen fizetésképtelen volt; és

az elidegenítésre az adott napon került sor.

Az elidegenítés napja az a nap, amelyen az elidegenedés teljes mértékben hatályba lépett, valamint, ha az elidegenítés:

az adós munkatársának juttat előnyt, az „adott nap” a fizetésképtelenség időpontját, a vagyonrendezési megállapodás megkötését vagy az adós halálát megelőző legfeljebb öt éven belüli nap; vagy

más személynek juttat előnyt, az „adott nap” a fentebb említett időpontokat megelőző legfeljebb két éven belüli nap.

Megtámadás esetén a bíróság határozatot hoz az adós vagyonának csökkentéséről vagy a vagyontárgy helyreállításáról vagy más megfelelő jogorvoslatról, de a bíróság nem hoz határozatot, ha az elidegenítés hatályban tartását kérő személy igazolja, hogy

az elidegenítés után közvetlenül vagy azt követően bármikor az adós vagyona meghaladta a kötelezettségeket; vagy

az elidegenítésre megfelelő ellenszolgáltatás ellenében került sor; vagy

az elidegenítésre

születésnap, karácsonyi vagy más ünnep alkalmából történő ajándékozás keretében került sor; vagy

jótékonyági célú ajándékozás keretében került sor olyan személy részére, aki nem az adós munkatársa,

amelyet az összes körülményre figyelemmel az adós észszerűen tett, a jóhiszeműen és az elidegenítés kedvezményezettjétől vagy rajta keresztül

ellenértékért szerzett jogok sérelme nélkül.

Az adós általi tisztességtelen előnyben részesítés jogilag megtámadható. Minden olyan hitelező megtámadhatja, aki hitelezőnek minősül a

fizetésképtelenség, a védelmet biztosító vagyonrendezési megállapodás megkötése vagy az adós halála napján vagy azt megelőzően keletkezett követelés

tekintetében. Megtámadhatja a vagyonrendezési megállapodás alapján eljáró vagyongondnok vagy a bírósági vagyongondnok is. Az ügylet előnyt biztosít

valamely hitelező javára a hitelezők összeségének hátrányára, és arra: legfeljebb 6 hónappal a fizetésképtelenség, az adóssal kötött, védelmet biztosító

vagyonrendezési megállapodás megkötése vagy az adós halála előtt került sor, ha az adós halálát követő 12 hónapon belül a vagyon fizetésképtelenné vált,

vagy bírósági vagyongondnokot neveztek ki. Az ügylet azonban nem támadható meg, ha rendes kereskedelmi vagy üzleti tevékenység során történt,

készpénzben történő fizetés a kifizetésekor esedékes tartozásért (kivéve, ha az ügyletet kötő felek összejárásának a hitelezők összeségének

megkárosítása céljából), olyan ügylet, amelynek során a felek kölcsönös kötelezettségeket vállaltak (függetlenül attól, hogy a felek kötelezettségeik

teljesítése egyidejűleg vagy különböző időpontokban történik-e), kivéve, ha az ügyletet kötő felek összejárásának, vagy ha az adós megbízást adott a

lefoglalás végrehajtására kötelezett személynek, hogy a lefoglalt pénzeszközöket vagy azok egy részét fizesse meg a végrehajtást kérő személynek, ha

fizetésre kötelező határozat vagy sommás végrehajtási határozat született, és a határozatot a kereset alapján történő lefoglalás előzte meg, vagy a

végrehajtás során lefoglalás követte. Ha a bíróság a megtámadásnak helyt ad, határozatot hoz az adós vagyonának csökkentéséről vagy a vagyontárgy

helyreállításáról vagy más megfelelő jogorvoslatról, feltéve, hogy a jóhiszeműen és az előnyben részesített hitelezőtől vagy rajta keresztül ellenértékért

szerzett jogokat nem sérti.

Vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárásban, ha a gazdasági társaság a fizetésképtelenség megállapítására irányuló hivatalos eljárásban egy adott

hitelezőt előnyben részesített, vagy értéken alul kötött ügyletet, akkor a tiszttségviselő eljárást indíthat a kedvezményezett ellen. A tiszttségviselő felszámolási

vagy vagyonfelügyeleti eljárásban előterjesztett kérelmére a bíróság bármely ügylettípust érvénytelenítheti, és kötelezheti a kedvezményezettet az

ügyletkötést megelőző állapot helyreállítására.

Az előnyben részesített hitelezőnek történő teljesítés megtámadására irányuló keresetnek olyan ügylet kell kapcsolódnia, amelyet a vagyonfelügyelő

kinevezését, a felszámolási eljárás megkezdését megelőző hat hónapban, illetve – előnyben részesített munkatársnak történő teljesítés esetén – két évben

kötöttek.

Az értéken alul kötött ügylet érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetnek a fentebb meghatározott eseményeket megelőző 2 évben kötött

ügylet kell kapcsolódnia.

A vagyonfelügyeleti eljárásban, felszámolási eljárásban vagy egyezség esetén kijelölt tiszttségviselő a hitelezőket megtevésztő ügylet érvénytelenségének

megállapítását kérheti a bíróságtól. Az ügylet sértettje is előterjeszthet ilyen keresetet a bíróság engedélyével.

Vagyonfelügyeleti és felszámolási eljárásban a tiszttségviselő kártérítési keresetet nyújthat be a fizetésképtelenségről tudomással bíró, az olyan ügyletben

részt vevő bármely vezető ellen, amely további veszteségeket okozott a hitelezőknek, csalárd kereskedelmet vagy nem megfelelő teljesítést valósított meg.

Ha felszámolási eljárás iránti kérelmet terjesztenek elő a bírósághoz, a kérelem benyújtása után a vagyon felett hozott rendelkezések semmiesek, kivéve, ha

a bíróság másként dönt.

Utolsó frissítés: 14/06/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti

el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még

nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban

közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.